

El desafiament de Ràdio 4

Ha estat elegit per a dur endavant el projecte de Ràdio 4 a les Illes, vint-i-quatre hores de programació en català. Al llarg de la seua trajectòria professional en premsa i en la televisió s'ha destapat com un gestor molt eficaç. Ara s'enfronta al repte de la ràdio.

Maria de la Pau Janer

Sebastià Verd és, des dels mes d'abril d'enguany, el director de Ràdio Nacional d'Espanya a les Illes Balears. La seua trajectòria com a professional de la comunicació és llarga, des que inicià, tot just acabada la llicenciatura de Ciències de la Informació, la tasca de periodista. Durant deu anys treballà com a redactor, primer, i com a cap de redacció, després en un dels diaris de major difusió de l'illa. De la premsa escrita passà a la televisió, i ocupà el càrrec de directiu d'aquest ens públic. Profund coneixedor del món periodístic, és l'encarregat de tirar endavant el projecte llargament esperat pels defensors de la normalitat lingüística a les Balears: Ràdio 4, vint-i-quatre hores de programació en català.

—*Sembla que, actualment, hi ha un nou interès per la ràdio, una revitalització d'aquest mitjà. ¿Com s'explica?*

—A pesar de la meua situació actual, la ràdio no és el mitjà que més he tractat. Per això, i no com a protagonista sinó com a espectador, m'adon d'aquesta demanda. És cert que, a la gent, li agrada sintonitzar les emissores, segurament perquè la ràdio té una sèrie de característiques que ho afavoreixen: immediatesa en relació a la notícia, apropament al carrer... D'altra banda, exigeix un mínim esforç per part de l'audiència i és perfectament compatible amb la vida quotidiana. Hi ha programes que es poden escoltar mentre es realitza una feina mecànica o manual, altres, com els musicals, són bons

Sebastià Verd.

per a acompanyar les activitats intel·lectuals i l'estudi. En canvi, la televisió i la premsa escrita són unidireccionals. Sens dubte, la ràdio és el mitjà més a l'abast de la gent.

—*¿Quin és l'objectiu fonamental de RNE a la Illes?*

—A part de cobrir les necessitats, tota la informació, de les cinc emissores, com a missió més específica, té les dues locals o territorials, Ràdio 4 i Ràdio 5. La primera, ja des de la fusió entre RNE i Ràdio Cadena, va començar a emetre en català i per a les Illes, encara que de moment només arribam a

Mallorca. A la vegada, connecta, en horari nocturn i de cap de setmana, amb Ràdio 4 de Catalunya. Ràdio 5 s'ocupa de la programació que ja es feia a Ràdio Cadena d'àmbit estatal.

—*¿Hi ha d'haver alguna relació entre la ràdio i el país?*

—A Ràdio 4, en concret, des del principi es pretén aconseguir la més àmplia audiència possible, amb la funció de fer un servei públic que, en el nostre cas, significa no perdre de vista l'aspecte lingüístic i cultural del país. Així, al costat de programes com *Àrea Mediterrània* —dedicat a la música dels pobles de la Mediterrània—, *Total Quatre* i *Qüestions de llengua*, espais de contingut profund però que no van dirigits a un gran públic, trobam també altres programes d'abast més ampli: des del mes d'octubre pròxim, per exemple, farem retransmissions en directe des de la plaça d'un mercat, i incidirem més en les retransmissions esportives, efectuant un seguiment del Mallorca en català.

—*¿La programació de Ràdio 4 pot tenir alguna relació amb les emissores de Catalunya i València?*

—Com a idea particular meua, compartida amb l'actual direcció de Radio Nacional, crec que a partir d'un ens públic que depassa els límits autonòmics té l'obligació de fomentar els intercanvis entre les comunitats de la mateixa llengua. Això, encara que amb dificultats, ja es fa a televisió. Amb Catalunya i a Ràdio 4, hem fet programes conjunts durant aquest estiu, com *Àrea Mediterrània*, emès per a Cata-

lunya i les Balears. Moltes vegades, el problema no és rebre o emetre un determinat espai, sinó la acceptació que en faci el públic. És clar que l'interès localista d'alguns programes concrets fan impossible una bona rebuda per part de l'audiència. La possibilitat de fer programes conjunts, que siguin autèntica comunicació entre els diferents territoris, que interessin aquí i allà, pot ser molt interessant. A València, Ràdio 4 començarà a funcionar a partir del mes d'octubre, evidentment també s'han de plantejar les col·laboracions, encara que sempre hi haurà programes d'àmbit no ampliable.

—*En aquest moment, ¿quin tipus d'audiència té Ràdio 4?*

—Es tracta d'una audiència molt repartida. Sé cert que tenim una acceptació política molt generalitzada i no hem tingut cap rebuig públic, llevat de sectors molt minoritaris que, per altra banda, boicotegen també la televisió. De tota manera, ens hem d'acostumar a pensar que la gent no escolta una emissora o altra per qüestions lingüístiques sinó que cerca, sobretot, la programació que li interessa. Però no és el mateix l'audiència que l'acceptació. Un programa pot tenir molts oients sense que això impliqui que sigui ben acceptat pels qui l'escolten.

—*A l'hora de fer realitat un projecte com aquest, hi deu haver molts d'obstacles a vèncer...*

—Les dificultats que trobes sempre, en primer lloc, són les econòmiques i les tècniques. Com que hi ha una gran competència, són necessaris mitjans i gent, i el perill és caure en un dèficit. Un dels nostres objectius primordials per exemple, és arribar demà mateix a Menorca i a Eivissa. I potser haurem d'esperar fins demà passat per aconseguir-ho.

—*¿Quin hauria de ser el paper de la ràdio en un moment clau: les futures eleccions generals?*

—Ja hem dit que la ràdio té una importància enorme perquè es pot escoltar en qualsevol moment. A Mallorca cada vegada hi ha una presència major de les ràdios municipals que, quan es legalitzin, tindran un paper destacat. La funció de la ràdio pública es fer de contrapès i de catalitzador per a trobar la dimensió real d'una campanya política, en unes eleccions. Encara que això pot semblar utòpic, perquè és difícil mesurar els papers dels diferents partits, s'ha d'intentar fer un repartiment el més equilibrat possible. Sense voler dir que les emissores privades no ho facin, el paper de les ràdios públi-

JUAN CELLA

«*Ens hem d'acostumar a pensar que la gent no escolta una emissora o altra per qüestions lingüístiques.*»

Ràdio 4 al País Valencià, l'avortament de Mascarell

Pasqual L. Pla

A tres setmanes de l'inici de la nova programació de Ràdio 4 al País Valencià, amb 24 hores d'emissió en català, segons va prometre a València fa alguns mesos el director general de RNE, Enric Sopena, encara no hi ha res clar. Ni hi ha un projecte de programació definit ni hi ha una plantilla suficient, i a més, el director territorial, Juan Mascarell, manté marginats alguns dels bons professionals de la casa, capaços de donar credibilitat i de dur endavant el projecte de Ràdio 4.

Així, fins el pròxim dia 15, segons ha manifestat a EL TEMPS, Mascarell encara no podrà presentar la «reixeta» de programació del que serà Ràdio 4, de manera que només tindrà dues setmanes per a assajar la maqueta dels diferents programes i preveure'n les necessitats tècniques i humanes per tal de poder competir mínimament amb Canal 9, l'emissora de la Generalitat valenciana que s'estrenarà pràcticament alhora que Ràdio 4 i que parteix amb ambició, idees, una plantilla mínima però il·lusonada i la certesa que poden captar un sector d'oients ben important.

Tal i com ha publicat EL TEMPS, la situació a RNE al País Valencià és cada vegada més caòtica. Les indecisions de l'actual director i la seua incapacitat per a conjuntar un equip que pugui recuperar l'espai radiofònic perdut han provocat la dimissió de qui ocupava la direcció de programes, Jesús Sanz. A més, Mascarell —segons denúncies de treballadors de la casa— ha vetat Antoni Sanfeliu com a director de Ràdio 4, a fi de poder controlar aquest canal que emetrà les 24 hores en valencià. Sanfeliu, un home dialogant i sensibilitzat per la problemàtica cultural i lingüística del país, compta amb la confiança de la major part dels treballadors, però la voluntat de control de Mascarell, amb el suport del director de RNE a Castelló, José M.ª Arquimbau, que va prohibir que circulara per l'emissora el document promogut per ACPV de suport dels professionals de la comunicació a la TV3 al País Valencià, s'ha imposat una vegada més. □

ques i de la televisió és el d'informar bé els ciutadans de totes les opcions que se li presentin.

—*Si pogués escollir, vostè que s'ha dedicat al periodisme escrit, a la televisió i a la ràdio, ¿quina seria la feina ideal?*

—Una tasca directiva, no pel fet mateix de dirigir sinó com a possibilitat

d'aconseguir una visió global, en una empresa periodística que pugui abastar els diferents mitjans. Crec que és interessant tenir una visió general de tots els àmbits. Jo mateix, durant un any de la meua vida, vaig treballar simultàniament en premsa, en ràdio i en televisió, i va ser una bona experiència. □